

RDEČI

PRAPOR

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Krekov trg št. 10.

„RDECI PRAPOR“ velja v Jugoslaviji mesečno 8 K; v zasedenem ozemlju (Primorju) četrtletno 9 lir, v Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in Nemčiji četrtletno 36 igsl. K; v Ameriki polletno 1 dolar.

GLASILO KOMUNISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Uničujoč poraz social-izdajalcev na Štajerskem.

Na konferenci delegatov levice social-demokratov na Štajerskem in komunistov dne 12. t. m. v Mariboru je prišlo do popolnega ujedinjenja. Sprejeta je bila v tem smislu od komunistov predlagana resolucija, ki jo priobčimo v prihodnji številki.

Vabilo

na

ženski sestanek

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 19. decembra v Delavskem domu, Turjaški trg 2, ob 3. uri popoldne.

Sodružice, proletarke!

Vaša dolžnost je, da se tega sestanka v obilnem številu udeležite!

Pripr. odbor ženske org. KSJ.

Konstituanta.

Redke vesti prihajajo iz Beograda o pripravah za prve seje ustavotvorne skupščine. Medtem pa se najživahnejše pretresa v političnih krogih vprašanje: »Je li je konstituanta suverena ali ne?« Doslej je bilo danih par odgovorov na to vprašanje. Podajamo najglavnejše in svoj odgovor.

Med vsemi buržoaznimi politikami se je dotaknil tega vprašanja notranji minister g. Draškovič, ki je v svojem govoru v Zagrebu izjavil, da more po njegovem mišljenju konstituanta vse, samo jedno ne: ona ne sme dovoliti vprašanja o narodnem jedinstvu. Ona more toraj tudi ukiniti monarhijo in proglasiti republiko. Ali vendar je kmalu nato gospod Draškovič desavuiral samega sebe. Kajti proglasil je vsak republikanski poskus kot napad na narodno jedinstvo. To mnenje si je prilastila cela demokratska stranka, ki živi v fiksni ideji, da je narodno jedinstvo mogoče le v formi monarhije, ki najbolj konvenira bankokraciji, čije tipični predstavnik je ravno g. Draškovič.

Narodno jedinstvo je jedno, monarhija je pa drugo in ker je vsakomur jasno, da je monarhija najglavnejša prepreka narodnemu ujedinjenju, se mora monarhija brezpogojno žrtvovati.

Draškovič toraj odločno in jasno vstaja proti suverenosti konstituante.

G. Protič, ki je nekoliko nejasnejši, a je mnenja, da more konstituanta razrušiti tudi narodno jedinstvo, a samo pod pogojem, ako za to dobi odobrenje krone. Protič toraj predpostavlja, da stoji poleg konstituante in nad njo drugi faktor — krona in s tem a priori odreka konstituenti vsako suverenost.

Kakšno je naše komunistično stališče glede vprašanja o suverenosti konstituante. Jasno in prosto. Ker ne more

noben buržoazni parlament, pa tudi ne konstituanta, nikdar predstavljati prave volje in razpoloženja delavnega naroda, ne priznamo suverenosti nobenemu buržoaznemu parlamentu in tudi ne konstituenti. Mi smo za absolutno suverenost volje delavnega naroda in smo zato proti suverenosti buržoaznih predstavniških teles, ker v njih ne more nikdar priti do izraza volja in razpoloženje delavnega naroda.

Volja in razpoloženje delavnega naroda se morejo manifestirati le v svetovni, v republiki delavskih in kmetijskih svetov in zato bomo mi komunisti zastavili vse sile proti vsem buržoaznim ustavnim načrtom in za načrt svetov.

Ako pa ostanemo na terenu, na katerem vodi danes spor o tem buržoazna javnost, jasno odgovarjamo: Nad konstituento ni in ne more biti noben organ v tej državi. Nikdar ne moremo odreči konstituenti prava, da ukine monarhijo in proglasi republiko, in smatramo po sedanjem stanju to za njeno dolžnost.

V tem pogledu se popolnoma strinjamo s St. Radičem, da za konstituento ne veljajo nobene omejitve, ki za njimi stremi in jih nalaga konstituenti sedanja osrednja vlada, ki vlada samovoljno in proti volji naroda že čez dve leti nad to državo. V tem smislu smo brezpogojno za suverenost konstituante, ki jo bomo branili z največjo odločnostjo za jedno z Radičem in ostalimi republikanskimi elementi v in izven konstituante.

Ven iz naše države z Wrangelovci!

Veliki in močni zavezniki jugoslovanske buržoazije, angleški in francoski imperijalisti zahtevajo od jugoslovanske vlade, da sprejme še jednega zaveznika ruskega naroda, kontrarevolucionarja iz Rusije, ostanke Wrangelove vojske. Zapadni imperijalisti antante še ne mislijo prestat s pripravljanjem novih napadov na sovjetsko Rusijo in izvršujejo pritisk na svoje male vazale, da jim pri tem pomagajo.

Jugoslovanska buržoazija je že nešteto krat osramotila ime in čast našega naroda s tem, da je posredno ali neposredno sodelovala na kontrarevolucionarnih pohodih proti svobodnemu ruskemu narodu. Bolj kakor katerakoli vlada antantinih držav, je naša buržoazija na široko odprla vrata zaveznikom, lopovom in izmečkom ruske družbe, odprla blagajne našega bednega naroda in razsipno metala v krvi in znoju jugoslovanskih sirot nagrabiljen denar v roke teh lenuhov, z rusko ljudsko krvjo omadeževanih roparjev, reakcionarcev najčrnejšega kova, ki se imenujejo ruski begunci.

Jugoslovanska buržoazija je pognala iz stanovanj naše prebivalce in naselila v njih te izmečke ruske družbe, ki so stoletja izžemali rusko državo in hočejo sedaj še našo. Naše železničarje in druge

uradnike, ki jih premešča iz kraja v kraj, sili v najboljšem slučaju v barake ali v podrti železniški vozove, našim beguncem ne privoščijo niti teh, ruskim skrahanim in izmozganim fevdalcem pa nudi najrazkošnejša stanovanja. Ona je tem lopovskim tipom izmenjala na stotine milijonov nevrednih ruskih rubljev in omogočila celo nesramno trgovino z rublji, ki jo izvršujejo ti ruski lopovi s tem, da kupujejo v inozemstvu ali pa od naših revnih domov vračajočih se ujetnikov po 1.000 rubljev za 6 din., a prodajajo jih naši državi po 600—800 dinarjev. Za te škodljivce ruskega in našega naroda ima polne blagajne in darežljive roke, dočim odreka našim revnim beguncem in vračajočim se ujetnikom vsako najmanjšo podporo.

Ta gomila ruskih kobilic, ki so uničile vse, kjer so se naselile v Rusiji, je povzročila neznosno draginjo pri nas v vseh krajih, kjer se je naselila in jo večja od dne do dne. Zanje ne znači draginja prav nič, ker imajo polno nakradenega zlata in dragih kamnov iz Rusije in polne kovčke nevrednih rubljev, ki jim jih naša državna blagajna zamenja. Ti izmečki ruskega naroda so zanesli demoralizacijo v vsako družbo, v katero so zašli. Odpri so zase kavarnе in šantane, ki v njih uganjajo orgije in trošijo po več desetih tisočev za jeden večer.

Vsemu temu hoče jugoslovanska vlada postaviti krono na glavo, da sprejme še jedno bando teh roparjev in kožodercev ruskega naroda, ki je dospela v Kotor zajedno z baronom Wrangelom in ki nosi s seboj nabito polne kovčke ničvrednih rubljev in katere hoče pretvoriti v zlato s pomočjo jugoslovanske vlade. Pravtako se pripravlja jugoslovanska vlada, da sprejme čez 40.000 ostankov Wrangelove armade in da stvari iz Jugoslavije bazo in središče za kontrarevolucionarne pohode proti Rusiji in proti vsem narodom, ki hočejo iti roko v roki z Rusijo.

Angleški kapitalistični grabljivci pritiskajo na svojega ponižnega vazala, jugoslovansko buržoazijo, da namesti vojsko z orožjem in opremo, da bi jo mogli na pomlad nanovo goniti proti ruskemu narodu.

Ako pristane jugoslovanska buržoazija na zahteve angleških in francoskih imperijalistov, bi to značilo odkrito neprijateljstvo in vojno Sovjetski Rusiji navzlic jasno izraženim obsodbam jugoslovanskega delavnega naroda, s katerimi je obsodil vsako sovražnost in neprijateljstvo napram ruskemu narodu.

Delavski narod naše države ne bo dopustil takega zločina in upotrebil bo vsa sredstva, da se prepreči zločinske namere kontrarevolucionarcev. K temu ga poziva dolžnost napram svojemu narodu in njegovi svobodi, kakor tudi sveta dolžnost napram svobodi in pravici ruskega naroda do samoodločbe.

Naj si dobro zapomnijo reakcionarci naše države, da ni v našem narodu ni jednega revnega ali srednjega

kmeta, ni jednega delavca, ni jednega poštenega inteligenta na vasi ali v mestu, ki ne bi obsodil dosedanje zločinske politike naših vladajočih napram ruskemu svobodnemu narodu.

Naj vedo reakcionarci našega naroda, da se bo znal naš delavni narod složiti, da v prihodnje prepereči slične zločine. Naj naši reakcionarci izvolijo to in samo to sporočiti svojim velikim zaveznikom, angleškim in francoskim samogoltnicem.

Delavni narod naše zemlje kliče z odločnim glasom v interesu našega cellega naroda. Ven iz naše države z Wrangelovci! Ven iz naše države z vsemi reakcionarci in kontrarevolucionarji, ubijalci ruskega naroda, ki se klatijo po naši zemlji in jo ropajo, ustvarjajo draginjo in širijo nalezljive bolezni. Angleškim, francoskim in drugim kolonijam so krvavo potrebni rudarski in poljedelski delavci. Zato naj jih tja pošljejo njihovi veliki zaščitniki. Ali, ako so ti ruski »rodoljubi« prijatelji ruskega naroda, naj se vrnejo na Rusko. Rusija potrebuje delavce vseh vrst. Naj delajo, pa bodo imeli tudi kaj jesti.

Dovolj je napadov na svobodo ruskega delavnega naroda! Dovolj je sramotenja in poniževanja našega naroda! Dovolj je zločinov nad našim ruskim narodom! Dovolj je kuženja naroda z rusko gnjilobo in svojatjo!

Rdeča Internacijsionala.

Armenija, gorovita dežela med Kavkazom in Turčijo, ki je bila celo prejšnje stoletje iskoriščana in krvavo zatirana radi konkurence ruskega in angleškega imperijalizma, ki je še nedavno povzročala kapitalistični Zvezi Narodov velike skrbi in duševne spekulantske muke, kako bi se njeno iskoriščanje rešilo za kapitalistično Evropo, ta Armenija je olajšala delo Vrhovnemu Svetu v Parizu in ga rešila skrbi, kajti postala je sovjetska republika, ki ji je misel sovjetov donesla v krvi angleško-carskem iskoriščanju pričakovani mir in možnost nacionalne obnove. Revolucionarni odbor, ki si je stavil rešitev Armenije za nalogo, je s svojimi četami 30. novembra zavzel mesto Erivan in ga proglasil prestolico sovjetske Armenije, ki so se ji pridružile angleškega zatiranja site republike Azerbejdžan, ozemlje Sangezule, Rakičovan in Krabak. Tako je z uvedenjem sovjetske oblasti končan stoletni, krvavi boj med Armenci in Muslimani potom mirnega sporazuma delavskih mas Armenije, Turške in Azerbejdžana. Angleški lordi, ruski panslavisti Wrangel, Burcev, Bobrinski in drugi lahko zopet napišejo debel minus v svoj konto.

Ali s tem še niso končani obračuni s samogoltnimi lordi in degeneriranimi francoskimi verižniki. Njim ne bodo stoletja zatirani narodi samo pristrigljali nohtov, temveč docela iztrgali iz grabežljivih tatinskih imperijalističnih prstov.

Kajti odslej postaja Armenija središče za borbo proti antanti. Okoli nje se formirajo kavkaz, Mala Azija, Mezopotanija in Perzija. V tem boju proti Antanti sodelujejo turški nacionalni revolucionar Kemal in boljševiške čete. Za njim stoje vsi od antantinih kapitalistov zatirani, versko in nacionalno izigravani narodi vzhodne Azije in od njihovih uspehov pričakujejo željno svoje osvobojenje izpod angleškega jarma Indija, Perzija, Egipt in Palestina.

Svoje središče imajo turške čete v Angori pod vodstvom Kemal paše, boljševiki pa v Baku pod generalom Vasiljenko. Njunih operativnih baz ne morejo doseči angleške ladje, niti ju motiti v medsebojnih odnosih. Ruski boljševiki zbirajo čete na Afganski meji z očitno namero, da ustvarijo v Afganistanu ognjišče in bazo za nadaljne operacije proti Perziji in Indiji, kjer so nacionalisti in ekstremisti složni v boju proti angleški roparski oblasti. Ako motrimo ta dejstva, se nam ustvarja slika o faktorjih, ki bodo zrušili vse osvajaalne in roparske namere velepožrešne antantne bande, ki sedi v Parizu in kljuje telesa malih, zatiranih in velikih še ne kulturnih narodov.

Odtod krvavi pot pariškega Vrhovnega sveta in njegov napor, da še reši, kar se rešiti da, da skuje vse male države in narode v Evropi v drugo Antanto, ki naj bi s krvjo in gospodarskim upropačenjem branili koristi v Parizu zbranih velepožeruhov. V to malo Antanto misli privabiti poleg Češke, Poljske, Jugoslavije in Grške, še Bulgarijo in Madžarsko in za vsak slučaj še koketira z monarhistično čutečo Nemčijo in cesarsko Avstrijo.

Toda zaman ves trud antantnega kapitalizma. Kajti na planotah Armenije kuje orjak meč, ki bo z njim razklal vrata, da zasije solnce svobode tudi zatiranim malim narodom na meglenih evropskih tleh.

Iz Nemčije. V Nemčiji pripravljali beli teror kontrarevolucijo, snuje tajne in javne organizacije in se veže s kontrarevolucionarnimi ruskimi begunci grofi, carističnimi generali in veleposestniki. Nemški beli teror je osnoval organizacijo Viljemovih privržencev in monarhistov, takozvano Orgesch, ki vohuni po poštnih in drugih uradih, krade pisma in ovaja in blati revolucionarni proletarijat. Ta buržoazna organizacija pripravlja z izdajicami ruskega proletarijata oboroženo silo proti revolucionarnemu nemškemu in že osvobojenemu ruskemu proletarijatu. Orgesch je eksponent protiboljševiške svetovne lige, čije zvesti zavezniki so tudi naši slovenski socialpatrijoti. Namen te lige je zopet postaviti zločinske kronane glave na prestole in zatirati svetovni proletarijat.

Francoska namerava zasesti rudnike Jugoslavije. Laboratore posnema iz Arbeiter Zeitung iz Ženeve: Arbeiter Zeitung je dobila iz Ženeve vest, da namerava Francoska okupirati vse rudnike Jugoslavije, ako ta ne izpolni vseh pogodbenih obvez napram Franciji. Menda je za Francosko kurz naše krone še prejak, ali pa potrebuje najemnikov za nameravano ekspedicijo na pomlad proti Rusiji.

III. Internacionala delavstva Anglije in Francije.

Iz Moskve se poroča 29. nov.

Z združenimi napor angleškega in francoskega meščanstva je antanta pomagala poljskim kapitalistom in posestnikom, da je postavila polmilijonsko belo armado, ki je bila vržena spomladi 1920. leta proti sovjetski Rusiji.

Poljsko meščanstvo dobiva iz Francije in Anglije vse: denar, municijo, življenjska potrebščine, častnike i. t. d. Isto politiko je zavzela antanta tudi napram Wranglu.

Ko so poljske armade zašle v težaven položaj, je bila Anglija takoj pripravljena za pomoč in je grozila, da takoj pretrga rusko-angleška mirovna pogajanja v Londonu v slučaju, da rdeča armada ne ustavi prodiranja.

Reakcionarna Francija deluje še odkritosrčneje, ona spaja svojo usodo z usodo meščanske Poljske in je pripravljena s tem, ker je priznala Wrangla, na odkrit boj z domačim prebivalstvom.

Armadi bele Poljske se je posrečilo zaradi dejanske podpore od strani angleškega in francoskega kapitala preiti v protiofenzivo proti rdeči armadi. Millerand pozdravlja Pilsudskega s telegrami. Angleška vlada pomaga pod raznimi krinkami poljskim bandam.

Komunistična internacionala ugotavlja z velikim veseljem, da se v tem težavnem trenutku ruske revolucije pripravlja v Angleški veliko delavsko gibanje, ki dobiva izrazito jasen revolucionaren značaj. V Angliji se je obrazoval akcijski komitet, ki naj vodi mogočno gibanje delavnih množic.

V Franciji so se delavci začeli šele sedaj gibati. Toda tudi v Franciji je delavska organizacija, ki bo po sklepu prvih odgovorila z generalno stavko, če bi se francosko meščanstvo upalo nadaljevati vojno z delavsko in kmečko Rusijo. Delavci Anglije in Francije, vi imate v resnici v svojih rokah usodo Evrope, usodo proletarske revolucije. Bodite previdni, verjemite le sebi, zasledujte vsaki korak novorojenih pristašev revolucionarnega boja, osnujte komunistične organizacije, ne odnehajte s svojim pritiskom na meščanstvo, mislite na to, da se samo z mitingi ali protestnimi resolucijami ne dosežejo resni uspehi.

Sovjetska Rusija.

(Po sporočilu očitveca, ki je 6. l. bival v Rusiji.) Sestavljen F. J.

Zadnjič sem Vam podal prvo sliko iz ruskega življenja. Danes vam podajem drugo od istega očitveca s tem namenom, da slovenski proletarijat izprevidi iz nje, žilavost, vztrajnost in hrabrost ruskega kmetjsko-delavskega ljudstva, ki si ni potom reformizma in praznih fraz pridobilo svoje svobode. S krvjo kmetjsko-delavskega ljudstva se je rešil zatirani in teptani ruski proletarijat in kmet izpod kapitalističnega jarma in si vstvoril po volji naroda kmetjsko-delavsko republiko. Naj pričnem: Bilo je v zimskem času l. 1918. Trije krvoloki so se bližali s svojimi ogromnimi in moderno opremljenimi armadami Petrogradu in Moskvi. Petrograd in Moskva sta bila obkoljena in blokirana od treh generalov buržoazije. Kontrarevolucionar Kolčak, Denikin in Judenič so napovedali pogin svobodi in smrt masam bednega ljudstva. Vsi trije generali so že sanjali o zmagovalnem pohodu in zmagi kontrarevolucionarne armade, ki se je nahajala v najboljšem stanju. Medtem ko se je peščica sovjetske vojske nahajala v splošnem pomanjkanju. Poskrita meščanska buržoazija v Rusiji, kakor tudi v ostali Evropi je nestrpno pričakovala dneva svoje zmage, ter na slepo verovala poročilom meščanskega časopisja Ruski proletarijat in kmet sta premagala vse notranje težkoče ter se ni dal preslepiti obljubam meščanske buržoazije. Kljub najhujšemu pomanjkanju je vladala, disciplina in trdna vera v zmago pravice med masami sovjetske vojske. Mase revnega ljudstva so zaupale v

svojo usodo, svojim voditeljem. Skupna smrt ali svoboda! Ta misel je prevevala vrste sovjetske vojske. Dnevi življenja so bili šteti. Lenin in Trockij sta stopila pred narod in podala ljudstvu jasno sliko o takratnem položaju. Narod ju je navdušeno pozdravil in se ponovno zaklel na prapor svobode. Delavci so prostovoljno zapustili tovarne, kmetje so prepustili delo ženam in starčkom ter odšli pod prapor svobode v boj za svoje pravice. Tudi ženske so se žrtvale s svojim delom za preskrbo svojcev na fronti. Bataljoni svobode so se napolnili z novimi borci.

Prišel je dan odločilne bitke ruski proletarijat si je z največjo srditostjo z orožjem v roki rešil svoje pravice in pregnal kontrarevolucionarce izpred Petrograda in Moskve. Zmagala je sila revolucionarne vojske. Kolčak, Denikin in Judenič so pobrali svoja šila in kopita ter se v divjem begu umaknili iz Rusije. Ogromne množine živeža, vojne materijala vseh vrst, obleke, več tisočev kontrarevolucionarne bande je padlo v roke sili revolucionarne armade.

Narod je strl nove okove verig kapitalizma in se rešil za vedno izpod kapitalističnega jarma in si sam vstvaril red in mir v državi.

Slovenski proletarijat! Tu lahko izprevidiš, da se je ruski narod edino le z vztrajnostjo, solidarnostjo rešil nove kapitalistične poplave; ob tej sliki se pa tudi spomni, da brez solidarnosti ni zmage, zato skleni svoje vrste!

Politična sredstva slovenskih socialpatrijotov.

II.

Boj proti meščanskim strankam je enostaven, ker je jasno začrtana nasprotniška fronta. Nasprotnik nima pristopa v proletarske vrste in če se pojavi, ga takoj spoznaš. Drugače je to pri socialpatrijotih. Oni se čisto nič ne razlikujejo od sovražnikov proletarijata, samo nevarnejši so proletarski fronti, ker se znajo prišlutiti v vrste proletarijata, da ga zabodejo v hrbet z bodalom in ga potem izroče buržoaziji. Socialpatrijoti so zahrbtni izdajice v prostovoljni ali plačani službi meščanstva.

V svojem boju proti komunistom in vsem onim, ki se jim slepo ne pokore, se poslužujejo policije in žandarmerije; s temi imajo kaj ozke stike. Tudi vojaške oblasti ne zamejujejo, v izrednih slušajih jim pride prav tudi prek sod.

Za časa razkola je n. pr. imel g. Čobal vedno ozke stike z glavarstvom v Litiji. Tamošnji glavar mu je šel kaj rad na roko. Udeleževal se je njegovih shodov, pošiljal mu je na pomoč žandarmerijo. In ko so bili povsodi drugod dovoljeni shodi, si je znal gosp. Čobal izposlovati od omenjenega glavarja, da je prepovedal shode v Zagorju. Z žandarmerijo in politično oblastjo je znal g. Čobal držati rudarje pod najbesnejšim terorjem.

Za časa železničarskega štrajka, zlasti pa po aretaciji komunističnih zaupnikov so imeli gg. socialpatrijoti kaj ozke stike z ljubljansko policijo, kjer so priporočali zaprte komuniste vešalom in preganjanjem. In kar se ni opravilo v Ljubljani na policiji, to so podkrepili Prepeluhi in drugi pisatelji v »Napreju« s svojimi denuncijantskimi »mislimi«, za katere so se kaj živo zanimali meščanske oblasti. V provinci pa so se njihovi agenti, zlasti v Trbovljah prostovoljno oglašali kot priče v nameravanem komunističnem puču.

Gospodje so pač v svoji kratkovidnosti in slepem sovraštvu računali na to, da ti preklicani komunisti, ki so pravzaprav povzročitelji razkola, ne pridejo tako kmalu zopet na cesto. Ali zmotili so se v svojih peklenških naklepih. Pride čas obračuna, ki bo trd in neizprosno, Z Efijalti ni usmiljenja!

O ozkih zvezah, ki so jih imeli socialpatrijoti s policijo, je znal povedati marsikateri Golouh. Morda je šel v njihove vrste sedaj radi tega, da se nekega lepega dne vrne z bogatim plenom policijskih novic iz tabora koruznega socializma. Ker je gosp. Golouh velik prijatelj g. Prepeluha, s katerim sta reševala v Parizu primorsko vprašanje, se bo gotovo tudi spominjal, kako je g. Prepeluh obljubil policijsko pomoč s. Wallischu v Mariboru, ko se je ta pričel puntati proti politični družbi z omejeno zavezo Kristan in Komp. Sodr. Wallisch je bil namreč inozemec, ki so ga trpeli Prepeluhi in njegovi samo toliko časa, dokler jim je pokorno služil.

Minister za šume in rude na razpoloženju, velik prijatelj Pribečeviča je bil tako vnet za rudarje, da je dopustil, da jih je izprla Trboveljska družba in da jim je poslal v varstvo vojake.

Ali končno so spoznali, da ničesar več ne opravijo ne v Ljubljani, ne na Kranjskem in tudi ne v revirjih, da jih ne reši več ne policija, ne žandarmerija in tudi ne vojaštvo. Umaknili so se na Štajersko. Tam na meji je teren bolj ugoden. Tam kraljuje policijski paša Senekovič v mariborskem in bivši Nemec, sedanji glavar Pirkmajer v ptujskem okraju. Obmejni teror je bil dober zaščitnik. Predno so se sami preselili, so poslali tja svoje agente, ki vzdržujejo stalne in prijateljske stike z mariborsko policijo. Ti stiki so postali posebno ozki, odkar je prišlo tudi v severnem delu Štajerske do razkola. Neprestano je nadlegovala policija naše sodruge in jih še nadleguje in to po zaslugi socialpatrijotov, kakor pravijo policijski organi sami.

Ker pa socialpatrijoti zelo ljubijo svojo ožjo domovino, so se ob zadnjih volitvah še enkrat vrnili v stare kraje. Ker pa so čutili, da jih proletarijat ne mara, so pripeljali sabo žandarje, gerente, vladne zastopnike, da so jih ščitili pred delavci, katerim so prihajali razkladati svoj program.

Dolga bi še bila povest o medsebojni ljubezni socialpatrijotov in policiji, ali naj to zadostuje. Navedli smo najbolj kričeče primere.

(Konec prihodnjic.)

Alarm v kemični tovarni v Mostah.

Slovenska buržoazija se hoče zopet enkrat igrati z delavstvom. Med delavstvom kemične tovarne v Mostah je nastalo v zadnjih dneh veliko razburjenje. Obrat stoji že precej časa pod državnim nadzorstvom. V poslednjem času posluje kot državni nadzornik bivši avstrijski podpolkovnik Candolini, ki je bil v Avstriji pridelen smodnišnici v Blumau. Ta gospod je postal čez noč ravnatelj omenjene tovarne, strokovnjaka pa so postavili na cesto. Candolini je predvsem popolnoma nesposoben človek, ki nima pojma v obratovanju, ker je to čisto specijalna industrija, poleg tega pa je že pokazal delavstvu, kako razume svoj posel napram njemu. Mož je vaju vojaške komande in bi to tudi rad upegljal v obrat. Sprememba, ki jo misli uvesti vlada v kemično tovarno, pomeni na eni strani propad tovarne in s tem nevarnost za delavstvo, da izgubi svoj zaslužek. Neposredno pa pomeni ta sprememba za delavstvo, da bi bilo postavljeno šikanam aktivnega vojaka.

Radi tega je nastal med delavstvom splošen upor in to tudi med nastavljencl. Vsi se upirajo tej izpremmbi. Danes delavec ni več hlapec, ki se vsemu pokori, kar se od njega zahteva, delavec hoče danes tudi imeti vpliv na obrat, hoče kontrolirati delo.

Ko se je raznesla govorica med delavci o namerevanj spremembi, so se sestali na skupnem sestanku, ki je bil polnoštevilno obiskan. Na tem sestanku je bilo enoglasno sklenjeno, da se bo delavstvo poslužilo vseh sredstev, da prepreči to spremembo na način, kakor to namerava vlada.

Kakor slišimo, tiči za celo zadevo državni montanistični urad, ki ga vodi dvorni svetnik Pirnat, poverjenik za javna dela Sernec in gotovi bančni krogi. Ako se zadeva ne bo rešila v prid delavstva, to se pravi, da se odstrani novoimenovani »provizorni« ravniatelj Candolini in se ne uredi vodstvo tovarne tako, da bo prišlo to v roke strokovnjaka, potem bomo malo globlje posvetili v to zadevo, ki bo spravila na dan marsikaj neprijetnega za gospode, ki sede v svojih uradih na Mestnem, Turjaškem in Kongresnem trgu. Slepomišili ne boste več dolgo. Proletariat je brezobziren. Nas sicer ne zanima dosti zakulisni boj, ki ga vršite in ne zanimajo nas tudi milijoni, ki jih služite, ali zapomnite si, delavstvo ne bo plačalo vaših računov. Mera bo kmalu polna. Bodite tudi uverjeni, da niso to prazne besede in prazne pretnje. Če zadeve ne uredite, pridemo prihodnjič z dejstvi.

Argentinijska stopa iz Zveze narodov, Bolgarska prosi za vstop.

Prejšnji predsednik argentinske republike in vodja argentinske delegacije na zborovanju Zveze Narodov Pueyrredon je sporočil sklep argentinske vlade, da odpokliče svojo delegacijo s konference Zveze narodov. Neposredni povod k temu koraku Argentine je dala konferenca Zveze narodov, ker je zapostavila štiri predloge argentinske delegacije, namreč sprejem vseh suverenih držav v Zvezo narodov, sprejem malih držav brez glasovalne pravice, sestavo sveta Zveze narodov na podlagi demokratičnih volitev in obligatorična razsodišča za spore med zveznimi državami. Dasiravno je predpisana za izstop kake države iz Zveze narodov, doba dveh let, smatrajo ipak vse prizadete velesile izstop Argentine definitivnim.

Globlji vzroki izstopa Argentine so pa drugi kot navedeni po predsedniku delegacije. Ti so v bistvu isti, ki so napotili Združene države severnoamerikanske, oddaljiti se Zvezi narodov, namreč ekonomski razpad Evrope, ki daje vsem izvenevropskim državam mujen nasvet, da se kolikor mogoče daleko potegnjejo iz zadev evropskih držav. Tako je tudi delegat Kanade stavil konferenci predlog, da se črta iz pogodbe Zveze narodov, deseta točka, ki obvezuje člane Zveze narodov, da si medsebojno jamčijo nedotakljivost in nekršljivost svojega ozemlja.

V argentinskih in drugih predlogih stopa jasno na dan stremjenje predlagajočih držav, streti hegemonijo Velike Britanske v Zvezi narodov. Demokratični predlog za sprejem vseh suverenih držav v Zvezo narodov, manj demokratični, da se malim (večinoma od Angleške odvisnim) državam odvzame pravica glasovanja in zopet demokratični predlog glede volitev v Svet Zveze narodov, vsi so naperjeni na to, da

izpulijo Veliki Britanski odločilni vpliv, ki ga ima s pomočjo »Dominions« in »samostojnih«, v resnici pa v angleški kolonijalni odvisnosti se nahajajočih držav.

S tem, da Argentina izstopa iz Zveze narodov in da se ji odtuji Amerika, se bo kriza evropskega gospodarstva le še povečala.

Konferenca Zveze narodov pa je sklenila, da vkljub protestu srbskega delegata namerava sprejeti Bulgarsko v svojo sredo. S tem seveda bulgarski narod prav nič ne pridobiva, pač pa antanta, ki ji Stambulinski agrarec in Radičeva nada, poklanja bulgarski narod na razpolago kakor ga je izročil namilost in nemilost nemškemu imperijalizmu med svetovno vojno njegov prednik. Kajti jasno je, da Zveza narodov ni faktor, ki si je stavil za cilj, odstraniti nasprotstva med narodi, ali jih vsaj ublažiti in tako odpraviti vojne, temveč Zveza narodov ima cilj, da osigura antantinemu kapitalizmu in imperijalizmu njihove interese, da prilagodi stotine milijonov narodov Afrike, Azije in Evrope svojim izkoriščevalnim interesom, da poostri nasprotstva malih narodov, da se ne bi v medsebojnem prepiranju radi mej mogli ujediniti in otrestiti težki jarem antantinega zatiranja. Mi jugoslovani že dalje časa in vedno huje čutimo blagre in dobrote te Zveze narodov, treba je le pogledati borzna poročila o naši kroni in njeno veljavo na našem lastnem trgu, treba je le prešteti uspehe našega prejšnjega zunanega ministra dr. Trumbića.

Strokovni pregled

E. Bartulović:

Zakaj imamo strokovne organizacije?

Pri nas v Sloveniji je še marsikomu nejasno, zakaj da se mora organizirati. Žalibog, veliko jih je, ki celo mislijo, da so strokovne organizacije neke vrste podpora ali zavarovalna drutva. To pa vsled tega, ker gotovi voditelji onemogočujejo delavstvu potrebno izobrazbo, ki bi jih privedla do spoznanja in razredne zavesti. Dokazov mi zato ne manjka, ali zaenkrat se bom omejil samo ne nekatere. Vsakomur je znano, da so strokovne organizacije po prevratu začele hitro rasti. Med vednim naraščanjem članstva je bilo precejšnje število zelo talentiranih sodrugov, iz katerih bi lahko vzgojili lep kader dobrih organizatorjev in bodočih voditeljev. Ali našim predvojnim voditeljem to ni bilo všeč, ker so v njih videli konkurente in so zato z vso silo proti njim nastopili. Namesto, da bi jih podpirali in iz njih naredili dobre voditelje, ki bi proletarijat po tisti poti vodili, ki jo narekuje znanstveni socijalizem, so jih preganjali in na vse mogoče načine blatili. Veliko takih sodrugov je pod silovitimi udarci teh oportunističnih voditeljev omagalo. A bilo je precej takih, ki se tega niso ustrašili in ki so s trdo voljo hodili naprej, dokler jih niso pustili popolnoma v miru. Bilo je tudi takih slučajev, kjer se je celo reklo: »Vi ste mladi, neizkušeni in rinete z glavo skozi zid.« Na vse to blatenje in smešenje smo se smejali, ker smo bili prepričani, da mora končno zmagati resnica. In danes po dvehletnem neumornem delu za ojačenje naših organizacij vidimo, da po krivdi teh oportunističnih elementov ni med delavstvom pravega razumevanja, zakaj pravzaprav imamo strokovne organizacije. Po njih krivdi misli večina delavstva, da samo za dosego višjih plač in raznih podpor, kakor pri kakšnem zavarovalnem društvu. Da bi se delavstvu pravilno razlagalo pomen or-

ganizacije v današnjem družabnem redu, ni bilo niti govora. To pa samo zato, da bi še nadalje obdržali oblast v rokah in si potom delavstva osigurali boljšo bodočnost. Kadar pa je bilo potrebno voditi mezdna gibanja, tedaj so nastopali nasproti podjetnikom z rokavicami, a nasproti delavstvu s palicami, ali se celo sploh nič brigali. Mi pa, ki smo zastopali drugo stališče, vemo dobro in to tudi delavstvu pripovedujemo, da so strokovne organizacije v prvi vrsti bojne organizacije, ki vodijo in morajo voditi neizprosno boj proti kapitalizmu do popolne osvoboditve. Delavstvu se mora natakati čiste pijače, povepati mu, da more doseči potom strokovnih organizacij v kapitalističnem družabnem redu le momentalne uspehe, ki se pa vsled neznosne gospodarske krize hitro izgube. Ono mora vedeti, kdo mu onemogočuje obstanek, da ni to ena ali dve osebi, temveč sistem, in ga v tem duhu vedno vzgajati in pripravljati na vedno ostrejši boj s kapitalizmom. Le na ta način bomo ustvarili močne in disciplinirane delavske organizacije, ako delavstvu pokažemo pravega sovražnika in ga podučimo, da more le z bojem doseči svoje osvobojenje.

Tako bi se moralo delavstvo podučevati in danes bi strokovne organizacije drugače izgledale, kot izgledajo.

O tem bomo več spregovorili drugič.

Dopisi.

Iz Trbovelj nam pišejo mladi sodrugi: Pri nas imamo tukaj korajžnega Nemca gospoda Daksa in njegov podložnik Čadi ni nič boljši. Daks načeluje osrednji delavnici. Poleti pa je imel tudi pleskarstvo v pralnici pod svojim jarmom. Pleskarske mladoletne pomočnike si je naložil s tem, da jih je provizorično sprejel v delo s svečano obljubo, da pridejo po končanem delu v učno razmerje. Ko je sedaj prišla zima, je svojo obljubo kar snedel in vse enostavno odpustil. Ko je bil napovedan odpust, so pomočniki poslali svojega zastopnika, kateremu sta pa oblastneža Daks in njegov namestnik Bidovec povedala, da delavci nimajo pravice zahtevati delo in zaslužek, ker rudnik ni nobena oskrbovalnica. Ko so prišli na dan odpusta vsi, jim je Bidovec zavpil, da ima rudnik pravico delavce sprejemati in odpustiti kadar hoče. Zato povemo gospodu Bidovcu, da si bo enkrat tudi delavstvo priborilo pravico, razne elemente odstavljati, kadar bo hotelo. Gospoda ravna zelo nepremišljeno, ako prezira mladino, ki tvori bodočnost. Ni čuda, da se v nas tako zgodaj neti sovraštvo do valptov. Sploh ima gospoda zelo čudne nazore, da smatra sinove paznikov za nadarjenejšie kakor sinove delavcev; kajti samo one sprejema v učno razmerje. Toliko za danes.

Zavedna mladina.

Socijalpatrijotski teror v Rogaški Slatini. Sodrugi nam piše: Med volilnim bojem sem imel na steni nabit »Rdeči prapor«, pa je prišel predsednik KDZ Ivan Vidgaj in mi ga surovo strgal in zasmehoval ter se širokoustil. Ta Vidgaj je bil tudi čuvar skrinjice, čeprav ni imel volilne pravice.

Dne 3. oktobra je imel shod v Celju Miha Čepin, na katerem sem zahteval tudi jaz besedo, ki mi je pa predsednik Vidgaj ni hotel dati. Ko pa so delavci zahtevali, da mi dovoli besedo, mi jo je jako nerad podal. Ko pa sem začel odkrivati njihove zločinske namene proti delavstvu, mi jo je predsednik zopet vzel in poklical na pomoč svojega socijalpatrijotskega zaveznika, namreč orožnika.

Pri nas se sploh socijalpatrijotje opirajo na to družbo in jako ljub jim je tudi bivši profos, sedanji raynatelj

kopališča, klerikalec Dolenc. Gliha vkup štrih!

Iz tega dopisa je razvidno, kako postopajo ti ljudski zastopniki, ta slavna stranka voditeljev. Vidi se, kako razumevajo delavčevo pravico do svobodne kritike. Dobrodošlo jim je sleherni sredstvo — orožnik, policaj, ječar itd., samo da se obdrže na vodilnih mestih. Zato jim pa tudi tisto delavstvo, ki je preplepljeno ali pa primorano vrglo krogeljico v socijalpatrijotsko škrinjico, danes po volitvah odločno obrača hrbet, ker vidi, da ga čaka rešitev le v močni, enotni komunistični stranki.

Iz Semiča pri Črnomlju v Bell Krajini smo prejeli slično poročilo. Tu pri nas hoče voditi politiko in nas za nos neki Hönigmann, podkupljen in plačan od socijalpatrijotov. Dotični sluga in najemnik Toneta Kristana smatra nas domače fante za nekaj nižjega in manj vrednega. Kadarkoli mu ugovarjamo, da Anton Kristan, ki se je vrnil po delavskih hrbitih do ministrske mize, kjer je zastopal verižnike in odkoder je pošiljal žandarje nad delavce in kmete, da ta Anton Kristan ni zastopal kmečko-delavskih koristi, temveč bankirje in izkoriščevalce našega delavnega in revnega naroda, nam vedno zabrusi ta podkupljeni Hönigmann v obraz te socijalpatrijotske psovke: »Kaj boste govorili vi pohje, ki ne razumete, za kaj se gre!« O, mi pa vemo, da se gre za tiste Judeževe groše, ki jih prejema Hönigmann od Kristana, ki jih je Kristan izželel iz kmetско-delavskih žuljev in jih sedaj uporablja proti revnemu narodu. Zato pa proč, vsi fantje in možje, od takih izdajalcev kakor so Hönigmann in njegov patron Kristan!

Kako se izraža vrđniški obratovodja inž. Vojsa o rudarjih? Prejeli smo pismo iz Vrdnika. — Inž. Vojsa nas zaničuje in zmerja zunaj in v jami. Ko je 30. p. m. prišel sprejemati akordno delo in seveda iz akordne tabele, ki je mi delavci nismo nikdar sprejeli, in je naš sodrug prišel po plačo in dodatke, se je inž. Vojsa silno raztogotil in grozil ter ga zmerjal z lumpom. Ravnotako se je obnašal na drugem kraju isti dan. Vprašamo le tega mogočnega gospoda, če se je na tehnični šoli učil te olike in mu povemo, da ga bomo pa mi naučili, da bo vedel, da mi nismo lumpi, temveč poštene in dostojni delavci. Namesto z rudarskim pozdravom se poslavlja z besedo lump. Lep gospod in lepa olika, kaj ne? Prihodnjič kaj več.

Več rudarjev.

Iz Bohinjske Bele. Naša fara ima za politiko bolj vnetega župnika kakor za božjo službo. Na dan volitev je pustil božji hram in celi dan kimal volilcem za svojo skrinjico. Repenčil se je nad predstavnikom komunistične skrinjice in bil precej nervozen celi dan, menda ker se je postil. Izid volitev pa ga je pomiril, kajti pričakoval je še enkrat več glasov kakor jih je dobil. Bog ga poplačaj za ves trud, post in jezo, saj volitev ne bo več tako kmalu!

Domače in razno.

Naša cenzura. V petek — menda je bil brezmesni dan — si je privoščil gospod policijski nadkomisar precejšnjo porcijo Rdečega prapora. Ni mnogo manjkalo in naš ubogi list bi izgledal kakor Udmat v snegu. Ne imeli bi vzroka žigosati to postopanje, če bi nam gospodje plenili neumestna zabavljanja in hujskanja, ki brenkajo na neplemenite strune surovih instinktov, ali nikakor ne moremo razumeti, da nam strže s papirnih strani dostojne, strogo objektivne in zakonito dovoljene konstatacije dejstev, neobhodno potrebne za razumevanje stvarnih člankov, osobito ko so tašči

članki šli neokrnjeni skozi prste in pred očmi gotovo ne slepih srbskih in hrvaških policijskih oblasti. Subsumirati zaplenjene odstavke pod paragrafe dotične odredbe, ki govori o hujšanju proti oblastem, je višek raztezanja paragrafov in ustvarjanje nesmisla iz smisla. V tem neenotnem tolmačenju vladinih odredb po jugoslovanskih oblastih pač ne vidim nikakega ujedinenja, ki bi moralo imeti najlepši izraz harmonije ravno v enotnem, doslednem poslovanju državnih oblasti, nego zdi se mi, da smo ravno v Sloveniji podredovali preveč birokratske vneme in zasledovalne pretiranosti, ki je neizmerno škodovala javni morali pod Habsburgovci in ji ne bo koristila niti pod veličanstvi Karadžorževićev. Pregloboko se je zajedla birokratitits ali politična kronika v naše plitve vode. Tako živi še vedno duh Franca Jožefa in Dragotina zadnjega v prašnih in neočiščenih birojih, dokler ne prezrači duh (ampak čist, ne smrdljiv duh) časa te avstrijske dedščine.

Porotna obravnava Gustinčič proti Plutu preložena. Po šestih mesecih obotavljanja in omahovanja je M. Plut nastopil dokaz resnice za svoja očitavanja sohr. Gustinčiču. Komedijski, ki jo igrajo Gustinčičevi nasprotniki v tej pravdi je več ko prozorna. Pri prvem zaslišanju je Plut izjavil, da je inkriminirano vrstico sam napisal in da vzdržuje njeno vsebino. Toda že po par tednih se je Plut zgledal pri preiskovalnem sodniku ter svojo porotno izjavo zelo ublažil, češ da ne ve, ali je ono notico prečital ali ne. Toda Plutu se je zdelo, da ta retiracija še ni dovoljna in je šel zopet k sodniku ter dal na zapisnik, da on ni prečital notice, ki je predmet tožbi. S temi svojimi izjavami je prišel Plut seveda v poštene škripce in iz njih ga je menda rešil demokratični deus-ex-machina. Včasih so bili komunisti sami a-priori-potepuhi in zločinci ali pa blaziranci, toda po volitvah so dobili nekoliko drugačen obraz in zato je treba obravnavo zavleči. Ni dovolj, da se vleče ta pravda že nad šest mesecev, treba jo je odgajati pač dokler se da. No, morda pridejo za demokratične obrekovalce kdaj boljši trenutki, toda kakor nam govorijo zadnje volitve, njihovo upanje ni menda ravno upravičeno.

Polom opozicije Kom. Str. J. Nekoliko dni pred volitvami je naslovil opozicionalec sodrug Dragiša Lapčević pismo na sekretarja Kom. stranke sodruga Šime Markoviča, s katerim ga obvešča, da radi nesoglasja s sklepi Vukovarskega Kongresa izstopa iz stranke aktivnega življenja in se umika v privatno. Dragiša Lapčević, ki pozna jugoslovanski proletarijat, je bil toliko previden, da se je odpovedal samolubju in se pomaknil po najkrajši poti v zatišje. S tem umikom Dragiša Lapčevića so se razblinile vse razdiralne želje slovenskih social-patrijotov v prazen nič, njim samim pa je ostal le dolg nos in majestetična klofuta.

Važno za one, ki prosijo za obrtna dovoljenja. V smislu predpisov začasnega finančnega zakona smejo obrtna oblastva izdajati obrtne liste, koncesije in kakršnakoli druga taka dovolila, ki so v zvezi za onega, komur se podele le takim osebam, ki se izkažejo z uradnim potrdilom, da v plačilu davkov niso v zaostanku. Stranke, ki prosijo pri obrtnih oblastih za obrtne liste, ali posebna druga dovolila, opozarjamo, da v lastnem interesu prilože prošnji potrdilo pristojne davčne oblasti, da so poravnale vse

davke za pretekla leta in za minulo polovico tekočega leta, ker bi se sicer prošnja ne mogla upoštevati.

Zveza Komunistične Omladine Jugoslavije, podružnica Trbovlje. V tukajšnjemu revirju se je ustanovila izobraževalna institucija »Savez Komunistične Omladine Jugoslavije«, institucija, koja naj nudi proletarski mladini ono vzgojo in izobrazbo, katero si ni mogla pridobiti v ljudski šoli. Zatorej je dolžnost vsakega komunistično mislečega sodruga — sodruge, da pristopi k »Savezu«, ki ima namen prirejati sestanke, konference, tečaje, diskusije o gospodarskih, političnih in naučnih vprašanjih, gojiti dramatik, petje, godbo, šport in ustanavlja knjižnice in čitalnice. Kdor pristopi k »Omladini«, plača vpisnino 4 K in mesečni prispevek 4 K. Vpisovanje se vrši vsak dan od 8—12 ure dopoldne in 2—6 ure popoldne izvzemši nedelje in praznike, pri g. Božiču.

Prejeli smo sledeči dopis od poštnega ravnateljstva v Ljubljani: K vestem o špiliranju ameriških pisem na ljubljanski glavni pošti.

Iz časopisnih poročil v ravnokar preteklih dneh je občinstvu znano, da se je na ljubljanski glavni pošti nekaj mlajših uradniških moči, ki so podlegli vplivu vojne in življenja v večjem mestu, spozbilo in si prisvojilo iz pisem, ki prihajajo iz Amerike v Jugoslavijo, denarno vsebino in pa deloma tudi pisma sama. Stvar preiskuje sodnja in poštna uprava z vso intenzivnostjo. O uspehu preiskovanj bo javnost svoj čas seznela.

Da se ne ponovijo take in slične manipulacije z ameriškimimi pismi, se ustanovi pri ljubljanski špediciji poseben oddelček, kjer se bo prejemala in odpravljala ameriška pošta oddeljena od druge tuzemske pošte.

Pozivljamo istočasno vsakogar, ki bi imel v rokah kakšno pismo iz Amerike, pa ne bi bil prejel v pismu naznačenega zneska, da v svrhu daljnjega preiskovanja tako pismo pošlje poštenu n. brzojavnemu ravnateljstvu.

Vendar moramo občinstvo v izogib nepotrebnim reklamacijam že sedaj na to opozoriti, da poštna uprava po poštenem redu ne jamči za vsebino pisem, temveč so manipulirajoči uradniki sami za vso škodo odgovorni.

Direktor pošte in brzojava za Slovenijo: Dr. Debelak.

Zločinske manipulacije nam nasprotnih volilnih odborov. Z dežele nam prihajajo dopisi in pritožbe o nezakonitem postopanju naših političnih nasprotnikov v volilnih odborih. Danes smo zopet prejeli pismo iz vasi Cigonca, volilni okraj Sp. Ložnica, pošta Slov. Bistrica, kjer je volilna komisija v končnem rezultatu ugotovila, da komunistična stranka ni prejela nobenega glasu. Imamo podpise sodrugov, ki so spustili kroglice v skrinjico komunistične stranke. V volilnem odboru so bili predstavniki le klerikalne in samost. kmet. stranke. Za glasove prevarani sodrug zahtevalo, da naši zastopniki v konstituenti izposlušajo priliko volilnemu odboru za volišče Sp. Ložnico, da bodo pred sodiščem pojasnili, kako so šteli glasove in kam so izginile kroglice iz komunistične skrinjice.

Akademsko društvo »Vstajenje« priredi v petek dne 17. t. m. ob 1/2 8. uri zvečer v Delavskem domu, Turjaški trg 2, predavanje o vsebini: Mladina in revolucija Vabimo zlasti ročno delavsko mladino, kateri je predavanje namenjeno.

Uredništvo. Naznanjamo, da so se dopisi sodrugov z dežele precej zakasnil in jih priobčimo prihodnjič.

Mednarodni pregled.

Budimpešta. Horthyjeva banda ogroža življenje desetorice bivših ljudskih komisarjev s tem, da jih hoče soditi po prekem sodu, kjer jih namerava izročiti krvniku. Desetorica sodrugov, udskih komisarjev e zagrešila le to, da je hotela madžarski zatirani narod osvoboditi izkoriščevalne fevdalne in imperijalistične klike, dvigniti za duševno in materialno in ga dovesti do prijateljskih stikov s sosednjimi narodi. Proti tej nakani je vložilo vodstvo švedske socialistične levice in zveza socialistične omladine odločen protest.

Beli teror v Romuniji. — Štirinajst delavcev obsojenih na smrt.

Romunsko vojno sodišče v Erdeljski je obsodilo na smrt 14 delavcev radi prigovarjanja za splošno stavko. Veliko število delavcev je obsojenih tudi radi namere stopiti v vstavko, na več let težke ječe. Osvoboditelji romunskega naroda izpod madžarskega jarma zatirajo delavski romunski narod kakor krvolok Horthy madžarski.

Amerikanska gospodarska kriza.

London, 29. X. Iz Njujorka poročajo, da je bilo po zadnjem poročilu državne industrijske družbe od aprila do oktobra odpuščenih več kakor sto tisoč delavcev, posebno v oblačilni in obutveni industriji.

Komunistična omladinska internacionala francoskemu socialističnemu omladinskemu kongresu.

Moskva, 31. X. Sekretar osrednjega odbora Komunistične omladinske internacionalne Šackin je odposlal telegram nacionalnemu kongresu francoske socialistične omladine, v katerem izroča kongresu proletarske mladine Francije pozdrav komunistične mladine Rusije. »Kongres«, pravi telegram, se bo moral odločiti, ali je za reformiste in social-patrijote ali za komunistično omladinsko internacionalo in z rdečo mladino Rusije. Mi pričakujemo od vas, da boste vrgli iz svojih vrst vse izdajalce in omahljivce. Bodite vajaki Komunistične stvari, bodite naši bratje! Živela svetovna revolucija proti kapitalu.

Reakcija v Italiji.

Turin, 6. december. (Rosta-Wien.) Občinsko poslopje v Bra, ki ima socialistični občinski odbor, so naskočili ardit in ga opustočili. Zvečer je prišlo do spopadov med častniki in delavci. Mnogo oseb je ranjenih.

Reakcija v Rumuniji.

Bukarešta, 5. decembra. Proces proti socializmom je končan z obsodbo vseh obtožencev. Pet jih je obsojenih na težko ječo v Konstanci in ravnotako v druge ječe mnogo stavkujočih iz poslednje stavke.

Preki sod v Budimpešti.

S kaznijo več let težke ječe in z živinskim mučenjem kaznujejo stavkujoče sodišča krvoloka Horthyja, ki so mu pripomogli češki, avstrijski, jugoslovanski in rumunski buržuji do vlade s tem, da so pomagali strmoglaviti ljudsko vlado Bela Kuna in sedaj ogrožati sosedne države.

Levica avstrijske Soc. demokratske stranke se priključuje tretji internacionali.

Koncem novembra imela je avstrijska socialna demokratična stranka svoj 3. kongres na Dunaju. Stranka je izstopila iz II. internacionalne, ali — popolnoma naravno, ker ji je predsedoval predsednik avstrijske buržoazne republike Seitz — se je izjavila proti III. internacionali. Kongres je imel docela

antikomunističen karakter, kajti levici, ki se bori proti sodelovanju z buržoazijo, niso social-patrijote dovolili sodbodne besede. Na predlog Fritzja Adlerja je social-patrijotski kongres izključil vodje levice Freya in Rothea, češ, da se v njima nahajajo kali komunizma. To pa social-patrijotov ni oviralo, da ne bi poslali pozdravov herojskemu ruskemu komunističnemu narodu. Levica je osnovala novo stranko v prisotnosti 152 delegatov iz Dunaja in dežele na konferenci 29. novembra, ki so jo posetili delegatje iz Nemcije s. Stoecker in norveški predstavnik levice Nausen, ki so govorili v prilog pristopa k tretji internacionali. Sodrug Frey je predložil sprejeto odločitev od 12. novembra, da se pristopi k tretji internacionali in da se pri izvršnem odboru komunistične stranke Avstrije podvzamejo koraki, kako bi kar najhitreje prišlo do pogajanj s komunistično stranko Avstrije v svrhu ujedinenja obeh strank. Predlog je bil sprejet.

Obnova sovjetske Rusije.

Moskva, 5. dec. V Balohovskem okrožju Saratovske gubernije so sedaj vse vasi in mesta med seboj zvezane s telefonskimi napravami. Napeljava telefona v druga okrožja uspešno napreduje.

V Podoskem se je odprla nova tovarna za popraviljanje lokomotiv, kjer je zaposlenih nad 2000 delavcev. Še predno je bila tovarna zgotovljena, je bilo že 70 lokomotiv popravljenih.

Kulturno delo sovjetske Rusije

Moskva, 5. dec. V Nikolajevskem okrožju gubernije Saratov obiskuje sedaj šole 23.000 otrok — za 65% več kakor pred revolucijo.

Potomci pariških komunardov za Moskvo.

Na kongresu socialistične federacije Seineskega okrožja v Parizu je bil sprejet komunistični predlog Lorient-Frossarda za brezpogojni pristop k III. Internacionali s 13.488 glasovi, dočim je bil centrumaški predlog Longueta za pogojni pristop k tretji internacionali obit in je prejel le 2114 glasov, najbolj propali in najgenialnejši social-patrijotski predlog Bluma za pristop k drugi internacionali pa celih 1061 glasov.

Ta sklep je tem večje važnosti, ker je sekcija seinskega okrožja francoske socialistične stranke najaktivnejša in najjačja politična organizacija francoskega proletarijata. Ta sklep je najboljši znamenje za dober izhod kongresa v Toursu, ki bo imel odločiti za ali proti Moskvi.

Sekcija oblasti Gornjega Rena se je ravnotako izjavila s 650 proti 180 glasovi za predlog Lorient-Frossarda, namreč za brezpogojni pristop k tretji internacionali.

Nabirajte za fiskovni sklad!

Sodrugu I. K. Na vaš cenjeni dopis moremo odgovoriti le to, da je na tisoče takih trpinov, ki so se vrnili iz ujetništva, pa se ne briga zanje ne občina, ne vojaška oblast. Naši sodrugi, narodni zastopniki v konstituenti, se bodo gotovo zavzeli za te nebrojne reveže.

Maribor. Za volilni sklad so darovali sledeči sodrugi in krajevne organizacije: Krajevna organ. Nova vas 1000 K, krajevna org. Studenci 1000 K, kraj. org. Bistrica 160 K, Nepoznan 40 K, V. B. 12 K, sodrug Kraner nabral 450 K, lesni delavci nabrali 209 K, sodrug Komisar 50 K, strojevodje in kurjači nabrali 225 K, skupaj 3146 K. Zahvaljujemo se vsem zavednim sodrugom in jih stavimo drugim za zgled.